

ASSEMBLEA NACIONAL DE DONES

TRAJECTÒRIA FEMINISTA DINS DE L'ESQUERRA INDEPENDENTISTA

6 de juny de 2022, CUP, procés de la IIa AN de Dones de la CUP.

Oliva Serra

REPÀS HISTÒRIC DEL FEMINISME DINS L'EI:

- Dels inicis fins al procés de Vinaròs
- El procés de Vinaròs i l'EI moderna
- De les vagues generals a la post pandèmia

*«El feminisme per a ésser total ha de saber emmarcar-se
en un context polític que sigui alliberador.»*

MONTSERRAT ROIG

La incorporació del feminisme a l'EI ha estat un procés llarg i lent amb debats des de gairebé els inicis de l'EI, és a dir des de finals dels anys 60. Aquesta trajectòria no resta aliena al què passa més enllà del nostre territori sinó que veu de les experiències de lluita i debats que s'estaven donant més enllà, principalment a la resta d'Europa i Estats Units. Igual que la tensió constant entre el moviment obrer i el moviment feminista en tractar-se d'un moviment mixt això també ha suposat trobades i distanciaments amb el moviment feminista i dins de les pròpies organitzacions. Si ara estem aquí és per les dones del moviment que han vençut resistències i han empès a les organitzacions a anar més enllà.

DES DELS INICIS FINS AL PROCÉS DE VINARÒS

El **1968** neix el **Partit Socialista d'Alliberament Nacional (PSAN)** i poc després es forma el **Front de dones del PSAN**.

Per què? «La nostra experiència concreta com a dones que ens hem sentit alhora oprimides com a membres del sexe femení i com a pertanyents a una nació dominada i objectes d'un genocidi cultural i lingüístic.»

«L'opressió nacional no passa de llarg de la nostra opressió, i per tant, junt a la lluita pel nostre alliberament i per una societat sense classes cal fer lloc a la lluita per l'alliberament nacional.»[1]

El **1976** es celebren les **Jornades Catalanes de la dona** al Paraninf de la Universitat de Barcelona amb l'objectiu de posar de manifest la intersecció del catalanisme i el feminisme.

Poc després, el **1978**, naix la **Coordinadora Feminista** des d'on es fa una crida a l'autodeterminació dels pobles i una crítica a la manca de textos escrits en les quatre llengües de les nacionalitats històriques de l'Estat espanyol. No hi ha posicionaments independentistes ni res semblant.

«És necessari consolidar espais de confluència real entre els feminismes i la construcció d'una república catalana, feminista i independent del patriarcat. Es tracta de generar espais de confiança per repensar formes organitzatives fluides i flexibles que permetin transformar l'imaginari clàssic de els feminismes només afectes les dones o l'imaginari independentista de primer construïm el país i després ja parlarem de com ens organitzem. No!»[2]

Entre **1979 i 1980** es forma la **Sectorial de Dones Nacionalistes d'Esquerra de Barcelona** i posteriorment l'**Assemblea de Dones Nacionalistes d'Esquerra de Barcelona (1980-1983)**.

«L'Assemblea de Dones Nacionalistes d'Esquerra assumia el repte de construir el nexa d'unió entre el moviment d'alliberament nacional dels PPCC i el moviment d'alliberament de la dona.»

D'aquesta època cal destacar la figura de Maria Mercè Marçal que a banda de la seva militància política al PSAN va situar la qüestió de l'opressió de gènere com una qüestió indestriable de l'opressió de classe o nacional. Marçal és una figura clau tant pel que fa a la incorporació del feminisme a l'EI com pel propi desenvolupament del moviment feminista als PPCC.

FRAGMENTS DE DONA I NACIÓ: FEMINISME I NACIONALISME (MMM I MASÓ, TERRA DE NINGÚ)[3]

«El feminisme ha d'ésser una eina d'alliberament global que trenqui la cadena d'opressions interrelacionades i difícilment destriables damunt la qual s'assenta la societat.»

«La nostra experiència concreta com a dones que ens hem sentit alhora oprimides com a membres del sexe femení i com a pertanyents a una nació dominada i objectes d'un genocidi cultural i lingüístic.»

«Mantenir una actitud constant de tensió i incomoditat, vivint la incomprensió profunda cap al feminisme; en el moviment feminista, la reticència enfront de la qüestió nacional i, a la pràctica, una inèrcia espanyolista inqüestionada.»

«L'estat centralista és una de les més clares expressions del patriarcat a nivell subestructural, i evidentment dota el patriarcat de moltes de les eines per a conservar el seu realisme.»

«Però aquesta coherència no ho serà tot, almenys aquí als Països Catalans fins que com a moviment feminista sapiguem donar també resposta a l'opressió nacional.»

«L'opressió de la nostra nació [...] és inherent a la realitat que hem de transformar.»

«L'opressió nacional no passa de llarg de la nostra opressió, i per tant, junt a la lluita pel nostre alliberament i per una societat sense classes cal fer lloc a la lluita per l'alliberament nacional.»

El **1983** també neix **Dones Antimilitaristes (DOAN)** en defensa dels objectors de consciència al servei militar i de la ideologia pacifista. També, Dones per l'Autoconeixement i l'Anticoncepció (DAIA) en una època en què l'avortament era il·legal i calien xarxes clandestines de facilitació d'espais i de suport a les dones.

Més endavant, amb la configuració del **MCAN**, sorgeix la proposta de crear una organització de dones integrades dins de l'organització com a eina estratègica i necessària en aquell moment. S'entaula una estreta relació amb el **Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC)**. Es pretén donar un impuls al contingut de classe, reforçar l'acció del **PSAN**. Es llança la campanya "Catalunya, un poble en lluita per la seva llibertat" i es realitzen les jornades "Els colors en lluita" on es produeixen discussions sobre l'ús del llenguatge no sexista, si la fi del capitalisme implica la fi del patriarcat o no...

L'any **1994** neix **Esguard, Dones Independentistes d'Esquerres** (l'assemblea constituent es va produir el 15 de febrer). Aquesta estava formada principalment per dones de **Catalunya Lliure** i **Maulets**, però també hi havia dones d'altres organitzacions i dones no militants. Va néixer en un moment en què un sector important de **Maulets** i **Catalunya Lliure** va apostar per l'aprofundiment en la lluita per l'alliberament personal, com ho reflecteix el fet que **Catalunya Lliure** organitzés les jornades "Els colors de la lluita" a les Cotxeres de Sants on es van tractar temes com el feminisme, l'homosexualitat, la joventut o la transsexualitat. En aquest context s'apostà per crear una organització de dones, anant més enllà de les efímeres comissions per a organitzar activitats cada 8 de març, que recollís la feina i les reflexions fetes per les dones independentistes fins aleshores i que servís per a formar-nos i fer propostes en clau feminista des de l'esquerra independentista.

Principalment va tenir presència a l'Horta, Barcelonès, Baix Camp, Vallès Oriental, Vallès Occidental, Maresme, Baix Llobregat i Segrià, entre altres. Tenen contacte amb l'organització basca Egizan i la gallega Mulleres.

«S'aposta per crear una organització de dones, anant més enllà de les efímeres comissions per a organitzar activitats cada 8 de març, que recollís la feina i les reflexions fetes per les dones independentistes fins aleshores i que servís per a formar-nos i fer propostes en clau feminista des de l'esquerra independentista.»

L'estructura de l'organització estava formada per assemblees locals o comarcals, Assemblea de Representats amb la seva Permanent Nacional i l'Assemblea Nacional com a màxim òrgan de decisió.

En la seva declaració de principis afirmaven: “Només la dona pot ser subjecte del seu alliberament. Som les dones les qui estem oprimides, per tant, som nosaltres qui hem de tenir la iniciativa i la responsabilitat d’alliberar-nos. En conseqüència, les dones som subjecte de la nostra història i la nostra eina de lluita ha de ser una organització de dones”.

«Ja que tot i que les discussions sobre si les lluites estratègiques són més urgents o menys acostumen a no dur enlloc, sí que poden servir per justificar el seu abandó per a reprendre-les, suposadament, en un altre moment, sigui l’alliberament nacional, l’antipatriarcal o de classe.»[4]

Hi havia una necessitat de treballar el feminisme des de dins dels moviments i que això impliqués un canvi de dinàmica global del funcionament de les organitzacions i les persones que en formaven part. Si s’assumia el feminisme i la lluita antipatriarcal coma eix estratègic i transversal, les actituds de tota la militància del moviment no podien contradir-se en cap cas ni aspecte. La declaració de principis va tenir en compte també les problemàtiques específiques de les dones joves i de les lesbianes.

Esguard buscava integrar el Moviment Feminista. «L’Avenç aparent d’un feminisme institucional i domesticat al món occidental» feia «perillar el feminisme real, que és per definició revolucionari». Formava part del **MCAN** perquè aquesta era “la nostra opció com a integrants del poble treballador català”. Es deia que si la meitat del seu integrants no fossin dones, el **MCAN** no seria real ni representatiu del poble de Catalunya. El 8 de març 1994 és la primera vegada que es convoca com a organització a les manifestacions de València i Barcelona gràcies al sorgiment de l’organització i a la seva tasca conjunta amb el moviment feminista de llavors.

Entenien el patriarcat com a primer sistema d’opressió, dominació i agressió. Patriarcat com a sistema de control social que discrimina per raó de gènere i d’edat, crea estructures socioculturals i econòmiques que donen a les dones una posició subordinada. El capitalisme manté un ordre laboral que exclou moltes dones del treball assalariat.[5]

Debat sobre la definició de dona treballadora: resultat de la discussió sobre quines dones eren el subjecte de lluita del feminisme de classe. Dona treballadora = tota dona que desenvolupa una feina, sigui o no remunerada.

Paper dels homes en la lluita: «Donat que no hi ha cap grup que estigui disposat a perdre els seus privilegis sense oposar-s’hi activament o passiva, sabem que la lluita ha d’estar present en tots els àmbits: a casa, al carrer, als llocs de treball i d’estudi. Esperem que la consciència revolucionària dels nostres companys de lluita l’assumpció d’aquesta realitat.»

El PSAN de València: no estaven d’acord amb la creació d’una organització feminista i independentista. Van arribar a negar que existís una opressió específica cap al jovent o cap a les dones.

El fet que l’any **1996** tot un seguit d’esdeveniments fessin que el sector independentista fins aleshores creat principalment per **Catalunya Lliure**, el **PSAN** i **Maulets** es desfés, afectà a l’Organització feminista, que acabà desapareixent com a tal. Va durar més temps a Lleida, on seguí editant publicacions, i algunes de les seves militants d’altres comarques van passar a formar part de **Dones Revolucionàries per la Unitat d’Acció (DRUA)**, vinculada a la **Plataforma per la Unitat d’Acció (PUA)**, que actuava com una coordinadora d’assemblees feministes. Hi formaven part exmilitants d’**MDT-IPC**, **Catalunya Lliure** i **AUP**.

Catalunya Lliure es dissol i entra a la **PUA (1996)**. Militància **Maulets** entra a la plataforma. Persones

d'**Esguard** s'integren com a col·lectiu a la coordinadora de les DRUA, malgrat ambdós sectors estaven en tensió[6].

Tot i així, les **DRUA** tampoc van durar gaire perquè els diferents col·lectius que les integraven no es podien posar d'acord entre ells[7].

EL PROCÉS DE VINARÒS I L'EI MODERNA

És difícil escriure la història entre el moviment feminista i l'Esquerra Independentista. Si bé el **Procés de Vinaròs, celebrat l'abril del 2000** amb la participació de la PUA, el MDT, Maulets i altres col·lectius i casals afins a l'Ei, va ser un procés polític de l'Ei per dotar-se de les eines i estructures imprescindibles per a l'assoliment de la independència política, la unitat nacional i la justícia social del poble català, les organitzacions de l'Ei (sempre diferenciant, ja que va haver-hi ritmes diferents) van trigar un temps a fer el mateix en relació amb la lluita feminista i posar aquest eix com un més, d'igual a igual, junt amb la independència i el socialisme.

Aquesta tendència s'ha revertit, com anirem veient al llarg de la intervenció; per una banda per la mateixa evolució del moviment feminista i per l'altra per la feina de les companyes militants en el si de les organitzacions.

A banda de l'exemple de l'Esguard i la Drua, **Maulets** va fer un apropament cap al feminisme a finals dels anys noranta, principis dels 2000. El primer debat que es va tenir a escala nacional és arran d'una proposta de l'assemblea de l'Horta, de crear una comissió de lluita feminista formada sols per dones, a escala nacional. Mesos abans, en l'àmbit intern algunes militants ja havien anat fent feina a través de formacions, xarrades, debats en Meses Nacionals... I aquesta proposta es va aprovar. Davant les reticències que això va generar, **es van crear dues comissions (una de dones i una d'homes)** que conformarien totes dues la comissió antipatriarcal; de les quals veritablement només va funcionar la de dones. **La comissió de dones de Maulets** va mantenir-se durant tot el període actiu de l'organització; a més de les diades, es va saber articular una resposta davant les agressions masclistes, generar espais de debat sobre temes com la sexualitat o desenvolupar diverses campanyes, entre elles la del **2004, amb la crítica a la llei integral contra la violència de gènere de l'Estat espanyol**. Però més enllà de l'esfera pública, com han recollit algunes antigues militants de Maulets, l'aportació que van fer va ser vivencial, com un espai on conèixer un tipus de militància nova, no sols per la teoria apresada sinó també pels canvis interns que això va provocar (la participació de les dones en espais decisius va augmentar i es va mantenir aquesta tendència fins al final).

Paral·lelament a l'Ei, el moviment feminista ja caminava i l'any 2000, podíem trobar alguns dels següents col·lectius als Països Catalans:

- País Valencià: Casa de la Dona (a través d'aquesta també s'articulaven altres col·lectius com Lesbianbanda, Desviades Feministes, DILDO), Ca Revolta, Dones Creients, Lambda.

- Principat: FAGC (també amb presència a les altres parts del territori), Ca La Dona.

Seguint en la línia juvenil, pel que fa als dos sindicats d'estudiants existents en aquella època (**Alternativa Estel i la Coordinadora d'Estudiants dels PPCC**), tret de les diades del 8M i el 25N, no existia un treball articulat en el si de les organitzacions. Els últims anys de l'Alternativa Estel, es va crear un col·lectiu antipatriarcal a la UAB anomenat **Dolça Lluita**, un col·lectiu format per dones estudiants que organitzaven tallers i formacions. Van estar actives fins al 2010.

Al juliol d'aquell mateix any neix **Endavant-OSAN** a partir de la PUA. Inicialment, Endavant ni es considerava una organització feminista ni tenia la Lluita antipatriarcal al centre de la seva activitat política. No és fins al 2007 que en AN es decideix tractar la qüestió antipatriarcal interna i externament com a eix transversal en tots els àmbits de l'organització per intentar aconseguir un projecte antipatriarcal integral dins de la Lluita d'alliberament social i nacional.

La dissolució de la PUA i la creació d'Endavant va implicar que part de la seua militància més jove començarà a organitzar-se en assemblees de joves. És així com el novembre del 2002 neix la CAJEI. La **CAJEI**, inicialment tampoc treballava la Lluita feminista en el si de l'organització; no va ser fins al **2006** que es va plantejar el debat sobre el feminisme. Es va crear la comissió contra el patriarcat, que va realitzar una campanya formativa anomenada "Allò personal és polític" que va tenir tres fases:

- Introducció de la perspectiva de gènere a la militància (elaboració d'un diccionari de conceptes bàsics del feminisme, carnet per punts, lectura de textos).
- Campanya per la defensa de l'avortament de les noies joves (com organització es va generar discurs propi)
- Debats ideològics i estratègics per abandonar el concepte antipatriarcal per defensar el feminisme com a objectiu polític i model de societat. En aquest darrer punt entrava també l'aposta per l'autoorganització de les dones i persones LGTB+ en espais autònoms, i la necessitat de crear una organització.

Reprenem de nou les anteriors organitzacions esmentades.

El maig del 2006, els dos sindicats d'estudiants (AE i CEPC) finalitzen un procés de confluència, d'on va néixer el **SEPC**. El SEPC, amb presència a totes les universitats públiques d'arreu dels PPCC, va crear la comissió de Lluita antipatriarcal per treballar tan internament com externament.

Endavant, com hem dit abans, inicia la feina el 2007 amb l'objectiu d'infondre l'òptica antipatriarcal en tots els àmbits, incidint transversalment dins l'EI, la societat i els moviments socials. **EI 2010 l'organització assumeix la lluita antipatriarcal com un dels eixos bàsics de l'alliberament, posant-la al mateix nivell que la lluita per l'alliberament nacional i de classe.**

És a partir d'aquest moment quan les organitzacions de l'EI comencen a treballar conjuntament al voltant de la Lluita feminista a través de la **CNEI-AP**. Inicialment era un treball per coordinar les diades i plantejar alguns debats, una tasca molt bàsica, però hem de tenir en compte que veníem del quasi res en aquest sentit.

I mentre tot això s'anava produint dins l'EI, el moviment feminista seguia actiu. Al 2004 es van crear la **Plataforma Revolucionària 8 de març (PR8M)**, amb l'objectiu d'articular una lluita més enllà del dia de

la dona, de forma externa a les institucions; i l'Espai Feminista Revolucionari (EFR). Aquest últim es va plantejar com un espai de trobada entre dones, sobretot a partir de l'organització de jornades arreu del territori. Així es pretenia generar discurs i articular una lluita des del feminisme combatiu, dins el marc d'alliberament dels Països Catalans.

El 2009 es van unificar aquestes dues iniciatives en la Plataforma Revolucionària Antipatriarcal (PRA), un espai mixt que pretenia servir tant com a eina de coordinació de tasques entre organitzacions, com de debat i formació. D'aquesta plataforma hi participaven totes les comissions antipatriarcal de les organitzacions independentistes. Dins la Plataforma, es va posar en qüestió la mateixa forma de lluita i des d'alguns sectors es va plantejar la possibilitat de crear una sectorial feminista de l'EI; finalment es va optar per l'autoorganització en l'àmbit local a partir dels col·lectius feministes, en constant coordinació. La PRA finalment va acabar dissolent-se.

Al 2009 també es produeix el naixement del **Brot Bord**, un col·lectiu que lluitava contra el patriarcat, l'homofòbia, la lesbofòbia i la transfòbia, i que s'emmarcava dins el Moviment Català per l'Alliberament Nacional LGTI. Tenien presència a Girona, Barcelona i rodalies, Baix Llobregat, Camp de Tarragona, València i Ponent. La seua principal acció incloïa la participació en els moviments populars i polítics, així com la creació i promoció d'espais d'oci autogestionats i alternatius. Van organitzar xarrades i tallers fins el 2015.

La consciència en el si de les organitzacions anava creixent, de la mateixa manera que ho feien els col·lectius feministes arreu dels Països Catalans. Adona't a Cardedeu, Dones del Sac i Biterna a Terrassa, Justa Revolta a Sabadell, Cau de Llunes a Tarragona, Gatamaula a Barcelona, les Donasses a Alacant, Acció Lila a Manresa...

I la reforma de la llei de l'avortament del 2010 per part del govern espanyol de Rodríguez Zapatero, el posterior intent de reforma de la llei de l'avortament que pretenia fer Gallardon (implicava l'eliminació de l'avortament lliure i limitava la possibilitat de fer-ho al cas de violació durant les 12 primeres setmanes, al risc de la salut de la persona gestant, fins a les 22 o a la impossibilitat de viure del fetus a partir de les 22), l'augment dels feminicidis, la doble o triple jornada laboral, la pressió estètica...i la presa de consciència de moltes dones joves que van decidir autoorganitzar-se, va fer que el moviment feminista creixes encara més, així com la feina a les organitzacions de l'EI. **Cal situar que en aquest context l'augment del moviment feminista i la proliferació de col·lectius feministes arreu dels Països Catalans va ser impulsat per dones de l'EI i gràcies a la campanya d'agitació, denúncia i formació contra la contrareforma de l'avortament "Parir és un dret i no una imposició".**

A la CAJEI, les companyes que formaven part de la comissió de lluita antipatriarcal van portar la CNEI la **necessitat de crear una organització de dones de l'EI** (aquesta proposta va ser rebutjada per Endavant i Maulets). Internament, van analitzar que hi havia un sostre per poder transformar més l'organització i la seua acció política, i és quan algunes de les companyes que formaven part de la comissió comencen a presentar-se als càrrecs interns de l'organització (RRPP, comunicació i dinàmiques) per tal d'incidir el màxim possible. I amb aquesta feina, la **CAJEI va ser la primera organització de l'EI en declarar-se feminista**.

A Endavant, l'any 2011, es va fer una Assemblea Nacional Extraordinària Antipatriarcal, en què es va concretar el discurs sobre aquesta lluita. Així es va definir una via comuna de treball antipatriarcal, reconeixent que s'havien de destinar més esforços a aquest àmbit, així com ja es feia amb altres com l'alliberament nacional. Comencen a canviar-se els conceptes, i capitalisme passa a dir-se **capitalisme patriarcal i feminisme passa a ser feminisme de classe**, a més de treballar per la construcció del

Programa Feminista d'UP. I és finalment el 2018 es deixa d'utilitzar lluita antipatriarcal per utilitzar feminisme, la proposta neix a la comissió antipatriarcal, es discuteix en trobada de dones d'Endavant i posteriorment en Assemblea Nacional. Des del 2017 fins a l'actualitat, Endavant ha realitzat 3 trobades de dones de l'organització.

L'any 2012, fruit de la fusió de Maulets i CAJEI, neix Arran. Durant el procés de confluència, companyes de la comissió antipatriarcal de la CAJEI van estar presents a la comissió ideològica i a la comissió del document tàctic-estratègic per poder incidir en el full de ruta feminista tant específic com transversal de la futura organització. I va ser així que Arran, a la IAN va incorporar el feminisme com a eix principal des de la seva fundació. **El desembre del 2014, Arran va aprovar en AN el protocol de gestió d'agressions masclistes, el que va esdevenir un precedent per la resta d'organitzacions de l'EI.** Arran també aprova organitzativament la celebració d'un consell de dones lesbianes i trans que se celebra anualment des del 2017.

Des de l'àmbit de la **CUP**, el 2013 es va aprovar la creació d'un pla d'igualtat, tot i que no va tirar-se endavant fins al 2017. En aquest moment es van establir un seguit de metes a assolir entre el 2018 i el 2021, per dirigir-se cap a una forma de política des del feminisme, en l'àmbit intern i social.

A partir d'aquí també es va constituir una Assemblea Nacional de Dones, que s'encarregaria de la redacció d'un protocol contra agressions, en paral·lel a l'impuls de la CUP de la campanya per acabar amb els feminicidis, a partir de diverses estratègies des d'una xarxa municipal, que acaben cristal·litzant amb una proposta transformadora que anomenem **Municipis feministes**.

Retornem de nou al moviment feminista, que el 2013 va organitzar les Primeres Jornades Feministes dels PPCC, celebrades a Tarragona. Aquestes jornades van estar organitzades pels col·lectius feministes A Cavall de Forques (Baix Maresme), Acció Lila (Manresa), Adona't (Cardedeu), Cau de Llunes (Tarragona), Gatamaula (Barcelona), Justa Revolta (Sabadell), La Ruda (Baix Penedès) i l'Hora Bruixa (Sant Cugat del Vallès). Hi van participar unes 200 dones provinents d'arreu dels PPCC. Les Jornades es van plantejar per repetir-se al llarg dels anys i esdevenir un espai de treball conjunt entre els diferents col·lectius feministes que compartien el mateix marc d'acció de l'alliberament nacional i l'anticapitalisme. Va sorgir la idea de crear una coordinadora nacional, però no es va acabar realitzant, ja que hi havia diversitat d'opinions al respecte. Tanmateix, es va aconseguir articular un treball conjunt davant d'actes o diades, a partir d'articular un discurs unitari i realitzar actes i manifestos comuns.

L'octubre del 2014, es va organitzar una jornada de lluita al voltant de la Vaga de Totes. Aquest va ser un espai que va eixir des de diferents espais feministes amb l'objectiu de fer una vaga productiva per visualitzar les condicions de desigualtat en les que ens trobem les dones. La primera vaga es va convocar el maig del 2015, amb la intenció que el projecte tingueren continuïtat en el temps. Aquest treball s'ha mantingut en les vagues generals convocades el 8M. És en aquest moment on com a **El habilitem una trobada dones militants per debatre i treballar al voltant de la vaga de totes, un espai plenari per orientar el discurs i les propostes sobre aquest fet**.

I al març del 2016, recollint les experiències prèvies i les lluites de Joves per l'Alliberament Gai i el Brot Bord, es va presentar **La Crida LGBTI**, una organització per l'alliberament sexual i de gènere, que té com objectiu la lluita contra el patriarcat, el capitalisme i la LGTBI-fòbia en totes les seues manifestacions. La Crida també s'emmarca dins l'EI des del seu naixement.

Arran del treball dels col·lectius feministes, i del treball autònom de les organitzacions de l'EI, es va consolidar el treball conjunt com a moviment a través de la comissió antipatriarcal de la TEI (actualment

TEI-F), a través de la qual s'han articulats diades, campanyes com la de «Parir és un dret, no una imposició», «Prou feminicidis» i «Feminisme per Canviar-ho Tot», o un procés de debat conjunt al voltant de la gestió d'agressions.

Han sigut molts anys de feina de totes les companyes per garantir que el feminisme sigui un eix central tant a les organitzacions com al propi moviment. Encara hi ha molta feina per fer, però el camí a seguir l'hem començat.

DE LES VAGUES FEMINISTES A LA POST COVID

El treball del moviment feminista al voltant de la *Vaga de Totes* va acabar cristal·litzant amb les **vagues generals feministes dels darrers temps** que van suposar un explosió als carrers de milers de dones arreu del PPCC, on el treball dels col·lectius feministes, sindicats i organitzacions polítiques van saber situar unes demandes feministes i de classe que anaven molt més enllà de petites reformes assumibles pel feminisme institucional.

Pocs mesos abans de la pandèmia, un seguit de col·lectius d'arreu dels PPCC comencen a coordinar-se per a treballar conjuntament les diades del 25 de novembre i del 8 de març en un espai que ara coneixem com a Feministes Anticapitalistes dels Països Catalans, que justament la passada tardor va celebrar una trobada de debat i formació amb la participació de més de 30 col·lectius i 200 dones.

També aquesta tardor l'Esquerra independentista vam celebrar la **Primera trobada de dones de l'EI**, un espai de formació i debat al voltant de les estratègies per la feminització de les organitzacions i el moviment i sobre com articular un feminisme de classe que ens sigui útil a les dones treballadores dels PPCC.

Si bé és cert que la pandèmia de la Covid19 ha tingut conseqüències negatives pel moviment popular al voltant de la mobilització als carrers, també ha posat sobre la taula de nou qüestions centrals com la feminització de la pobresa o les precàries condicions laborals de sectors molt feminitzats que durant tota la pandèmia van ser considerats sectors essencials.

L'actual crisi capitalista estructural en la que vivim immerses agreujada per la guerra imperialista ens torna a posar sobre la taula que qui acabarà pagant les conseqüències és la classe treballadora i és per això que cal que avancem amb la nostra proposta del feminisme de classe com a resposta global, tant com a EI com enfortint el moviment feminista.

Responent al context actual, la CUP ens hem dotat de noves eines per seguir amb els treballs ideològics, estratègics i tàctics tant a en l'àmbit intern de la nostra organització com extern per encarar el nou cicle. En aquest sentit, la nostra fita és una 2a Assemblea de Dones de la CUP on tenim la oportunitat d'aprofundir amb un **feminisme de classe**[8]. que ens desmarqui de les cooptacions del feminisme institucional, que ja hem pogut veure que no té voluntat real de canviar les condicions materials de vida de les dones treballadores: per exemple quan no aboleix la llei d'estrangeria o quan aprova lleis que després no es despleguen o quan no es doten de recursos els serveis públics... Hem de ser capaces de

generar un programa feminista útil per fer avançar l'estratègia de la unitat popular. Tenim també la meta de revisar tots els processos interns per la transversalització del feminisme a la nostra organització i les eines que ens hem dotat.

I com a feministes, socialistes i independentistes tenim el deure de seguir defensant que no hi ha independència sense revolució i que aquesta revolució ha de ser feminista.

[1]Congrés del PSAN (1978). La lluita per l'alliberament de la dona. Materials de treball del primer Congrés. Sollana: Gràfiques Sollana.

[2]Gatamaula (2017). Terra de ningú. Perspectives feministes sobre la independència. Barcelona: Pol-len Edicions, p. 56.

[3]Gatamaula, Terra de ningú, pp. 31-38.

[4]Gatamaula, Terra de ningú, p. 70.

[5]Gatamaula, Terra de ningú, pp. 72-73

[6]Gatamaula, Terra de ningú, p. 74.

[7]Més informació a: Centre de Documentació de l'Esquerra Independentista: lluitem per un futur sense opressió (tríptic l'Esguard), Declaració de principis: proposta del Barcelonès (l'Esguard) i Carta convocant a l'Assemblea Constituent (l'Esguard).

[8]Parlem de feminisme de classe perquè, d'una banda ens situa el sistema d'explotació sota el qual vivim sotmeses i al qual volem plantar cara: el sistema capitalista i patriarcal i d'altra banda ens erigeix a les dones de la classe treballadora i classes populars com a potencial subjecte de lluita i revolucionari. És tracta doncs d'un feminisme integral que fuig de posicions possibilistes, institucionals i evidentment, liberals i a la vegada trenca amb la lògica postmoderna de la interseccionalitat perquè ja té en compte que el sistema d'explotació capitalista i patriarcal disposa d'altres mecanismes de coerció: opressions i discriminacions. Entenem les dones de classe treballadora com un subjecte divers que inclou totes aquelles que depenen directa o indirectament d'un salari o de subsidis de l'estat com les aturades, amb discapacitat o jubilades.

PUBLICACIONS DE REFERÈNCIA

Tanyada, Època VI, núm. 1, febrer de 2022. Dossier El feminisme a l'EI. https://mcusercontent.com/2489d732d-8778b63bfd9badde/files/e2c78de4-31ac-2789-a147-54d6944524d6/TANYADA_num01_PDF.pdf?mc_cid=d-635fb035c&mc_eid=01ffe9bd47

Terra de ningú. Perspectives feministes sobre la independència. 2017, Barcelona: Pol-len Edicions.

Història de l'Esquerra Independentista, març 2021, Manresa: Tigre de Paper.

